

[Lytt](#)

La studentene uttrykke seg på ulike måter

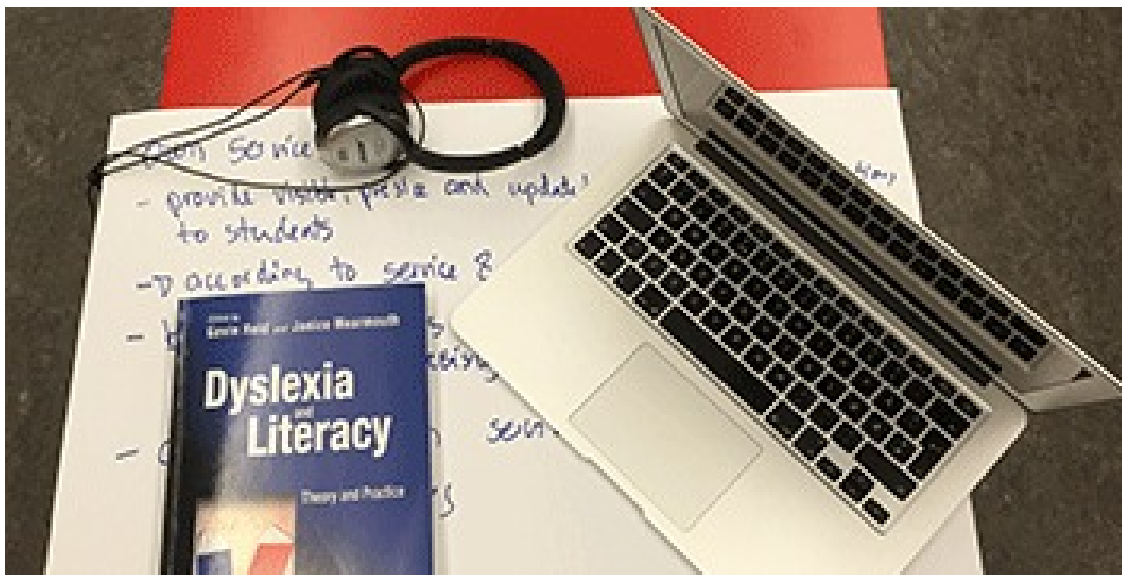

Last ned side (PDF)

Legg til i mine artikler

Av: Elinor Olausen | Opprettet: 09 mai 2016 | Sist endret: 12 september 2017

På samme måte som at studentene har behov for å ta inn kunnskapen på ulike måter, er det av stor betydning å få muligheten til å demonstrere kunnskap på ulike måter. Dette gjelder i undervisningssituasjonen så vel som vurderingsmetoder.

Når 4 - 6 – timers skoleeksamen blir den eneste metoden studentene får demonstrert det de har lært, vil det i svært begrenset grad vise hva de har oppnådd

av læring. Tilsvarende vil en Multiple Choice kunne demonstrere visse ferdigheter, men som den eneste metode vil den ikke bevise hvordan man resonnerer seg frem til riktig svar. Har man eksempelvis dysleksi kan man risikere å svare feil grunnet eksamensformen fremfor mangelfull kunnskap. Har man sosial angst kan det være spesielt vanskelig å holde en presentasjon foran resten av klassen, men det betyr ikke at man ikke besitter kunnskapen, og kanskje kan uttrykke den godt så lenge man presenterer sammen med en gruppe eller kun for læreren.

La studentene uttrykke seg på ulike måter

Vi har ulike styrker når det kommer til hvordan vi uttrykker oss. Noen er mer verbale, mens andre visuelle, og andre igjen foretrekker å uttrykke seg skriftlig. Derfor er det viktig å variere mellom ulike vurderingsmetoder som for eksempel Essay, presentasjoner, spill, gruppearbeid, muntlige fremlegg, skoleeksamen, og Multiple Choice. De fleste har egne preferanser om hvordan de best mulig kan vise kunnskap, men varierer du vil flere studenter kunne benytte sine styrker, samtidig som man som student lærer å uttrykke seg på flere måter.

La vurderingen være en arena for læring

Det er vanlig å skille mellom summativ og formativ vurdering.

Den summative vurderingen er en vurdering *av* læring. Dette er den formelle tilbakemeldingen på for eksempel eksamen eller prøver. Denne vurderingen gis etter at et arbeid er avsluttet, og inneholder sjelden noe forbedringspotensial eller kommentarer.

Den formative vurderingen er en vurdering som gis *for* at studenten skal lære. Dette er den løpende vurderingen som skjer i undervisningen mellom læreren og den enkelte student. Formålet er å støtte læringen og få studenten til å se hvor hun/han står i læringsprosessen. Det er denne vurderingen som kommer stadig mer til syne når du som faglærer utformer kurs mer digitalt, hvor studenten ser gjennom digitale forelesninger hjemme, for så å løse oppgaver og få målrettet veiledning tilbake på skolen. Legger man opp til flere prøver underveis i semesteret blir selve prøven og vurderingen en arena for læring. Har du tenkt på om det er en sammenheng mellom studentenes prestasjon, din vurdering av denne og påfølgende tilbakemeldinger du gir til studenten? Det kan være nyttig å tenke gjennom hvor grundig tilbakemeldinger du gir når studenten gjør det bra, om du uttrykker hva

som er deres forbedringspotensial når de burde gjøre ting annerledes og hvor tydelig du er på hva de bør fortsette med. Tenk på tilbakemeldinger du selv gir, og vurder følgende:

- Får studenter som presterer godt vite hvorfor arbeidet deres er bra?
- Mottar studenter som presterer mindre bra skryt eller innspill til hvordan de kan gjøre det bedre?
- Gir du tilstrekkelig med forklaring til studenter når du gir «negative» kommentarer?
- Indikerer de positive kommentarene du gir hva studentene bør fortsette med?

Innholdet i tilbakemeldingene du gir har spesielt stor betydning for studenter som har utfordringer i studiesituasjonen på grunn av ADHD, Asperger syndrom, dysleksi eller hørselsnedsettelse. Studenter med ADHD trenger ofte tettere oppfølging og veiledning i oppgaver, fordi ferdigheter som planlegging, studieteknikk, og det å gjøre prioriteringer er utfordrende. Er man student med Asperger syndrom vil deres motivasjon for videreutvikling i stor grad styres av at oppgavene en gjør har en hensikt og metodene en tar i bruk er målrettet. Samtidig vil de med dysleksi ha stort behov for muntlige tilbakemeldinger, mens de med hørselsnedsettelse har større nytte av de som gis skriftlig. Felles for disse ulike funksjonsnedsettelsene er at fagstoffet kan oppleves som kaotisk og overveldende. Når studentene får tilbakemeldinger som er rettet mot deres spesifikke arbeid vil de veiledes mot bedre læring og bedre bruk av egnede metoder for å oppnå de læringsmål som er forventet i faget. Hvis du legger opp til flere oppgaver underveis i studiet, og benytter formativ vurdering, gir du studentene mulighet til å utvikle seg.

6 tips til hvordan studentene kan uttrykke seg på ulike måter

- Varier vurderingsmetoder og gi studentene alternative måter å uttrykke sin kunnskap (skriftlig, digitalt, fysisk).
- Gi studentene mulighet til å velge hvordan de vil besvare en oppgave. Istedenfor å skrive en artikkel, kan studenten for eksempel lage en plakat, lage et videoklipp, lage en power point- presentasjon eller holde en presentasjon.
- I forkant av all vurdering- og eksaminering, uttrykk hva som er formålet og hva som skal til for å gjennomføre oppgaven og kriterier for måloppnåelse. Kvaliteten på studentenes besvarelse/arbeid vil øke dersom du også viser til

eksempler på hvordan oppgaven kan gjennomføres. (for eks. Hvordan skrive en akademisk tekst).

- Aktiver studentene til å bistå hverandre i utarbeidelsen av et svar på oppgaven.
- Gi studentene i oppgave å vurdere hverandres arbeid ut fra sensorveiledningen. Da lærer studentene hva som kreves for å oppnå de ulike læringsmålene, samtidig som de får inspirasjon fra andres arbeid til hvordan de kan løse oppgaven.
- Gi feedback til studentene underveis, gjerne på felles seminarer hvor også studentene bistår hverandre med å stille spørsmål som skal stimulere til refleksjon rundt deres arbeid.

Refleksjonsspørsmål

1. Hvordan lar du studentene uttrykke seg i dine undervisnings- og vurderingsmetoder?
2. Tenk tilbake på en prøve eller eksamen du lagde som ikke gikk etter planen. Med utgangspunkt i UUL- prinsippene/retningslinjene, var det noen barrierer på den eksamen som kunne blitt unngått ved å benytte noen av forslagene over?
3. Hva kan du som faglærer oppnå ved å la studentene uttrykke seg på flere måter?

Ressurser

Det er flere måter å inkludere studenter med nedsatt funksjonsevne gjennom å la studentene demonstrere kunnskap på ulike måter. Ta en titt på denne oversikten for å få flere konkrete tips til hva du kan gjøre som faglærer.

[Tips til hvordan man kan la studentene uttrykke seg på ulike måter.docx](#)

VUU er utarbeidet av

universell*

Redaktør: Universell* v/Kjetil Knarlag NTNU
Tlf.: +47 73 55 06 80, Mobil: +47 977 100 21
Kontakt Universell*: kontakt@universell.no

[Logg inn](#)

CMS :Webdesign :Bennett